

Анотація дисципліни «ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

**Кафедра адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності
Факультет аграрного менеджменту**

<i>Лектор</i>	Д.е.н., доцент Луцяк В.В.
<i>Семестр</i>	3
<i>Освітній ступінь</i>	Доктор філософії
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	5
<i>Форма контролю</i>	Екзамен
<i>Аудиторні години</i>	50 (20 год лекцій, 30 год практичних)

Загальний опис дисципліни

Метою дисципліни є формування системи знань і навичок про сучасні підходи до еколого-економічного управління субктами сільськогосподарської діяльності; формування екологічно орієнтованого світогляду, що створює необхідні передумови для прийняття рішень і здійснення господарської діяльності згідно з принципами сталого розвитку; формування екологічно обґрунтованих пріоритетів соціально-економічного розвитку суспільства щодо виконання вимог міжнародної співпраці в аспектах природоохоронного законодавства; пошук найбільш ефективних шляхів досягнення поставлених цілей на основі виконання умов.

Завдання дисципліни полягає у вивченні сучасної еколого-економічної політики України; вивченні закономірностей формування відносин в ланцюгах створення вартості сільськогосподарської продукції в умовах екологічних обмежень та стрімкої глобалізації.

Теми лекцій

1. Екологічний менеджмент як наука.

Головні передумови екологізації. Предмет і завдання курсу. Класифікація природних факторів. Класифікація процесів впливу на природу. Управлінський зміст оцінки впливу на природу. Змістовна основа класифікації процесів порушення природи.

2. Природні фактори у економічній системі: еколого-економічні ефекти та фактори господарської діяльності.

Використання природних ресурсів. Забруднення. Порушення ґрунтів. Порушення режиму водних систем. Трансформація рельєфу. Вплив на біоту. Вплив на людину. Вплив на глобальну екосистему Землі.

3. Еколого-економічні інструменти та їх використання у менеджменті.

Сутність основних принципів, на яких базується розробка концепції економічного механізму природокористування. Еколого-економічні інструменти: принципи формування і механізми дії. Форми еколого-економічних інструментів. Ринкові механізми регулювання природокористування. Система фінансування природоохоронної діяльності в Україні.

4. Методичні підходи до економічної оцінки природних факторів: кількісне та якісне оцінювання ресурсів навколишнього середовища, постулати ресурсокористування.

Основи раціонального природокористування. Вирішення еколого-економічних проблем. Концепція сталого розвитку. Економічні категорії, що пов'язані з якістю навколишнього середовища. Фундаментальні положення, що визначають в тій чи іншій мірі закономірності взаємодії природи і суспільства.

5. Вплив підприємства на навколишнє середовище. Визначення ефектів від впровадження еколого-інноваційного напрямку розвитку.

Негативний вплив суспільства на природне навколишнє середовище. Зміна компонентного складу біосфери, кругообігу речовин у природі. Забрудненням навколишнього середовища. Основні компоненти природного середовища – атмосфера, вода, ґрунти, надра, тваринний і рослинний світ. Поділ забруднення у територіальному розрізі. Джерела виникнення забруднення.

6. Екологічна оцінка матеріального виробництва. Поняття та оцінка рівня екологізації.

«Квадрат» управління екологізацією. Управлінські стратегії впливу на суб'єкти екологізації. Практичні процедури управління екологізацією економіки та її підрозділів. Схема механізму реалізації завдань екологізації. Схема концептуальних напрямів формування завдань екологізації. Управлінські стратегії впливу на суб'єкти екологізації. Практичні процедури управління екологізацією економіки та її підрозділів.

7. Управління сільськогосподарським підприємством та еколого-економічна ефективність навколишнього середовища.

Поняття про еколого-економічні системи. Поняття про екологічну економіку. Господарська діяльність. Розв'язання природоохоронних проблем і забезпечення екологічної безпеки. Регіональний підхід у розв'язанні еколого-економічних питань. Гармонізація стосунків людини і природи.

8. Фінансово-економічні механізми використання ресурсів навколишнього середовища.

Основи платного природокористування в Україні. Основні компоненти платного природокористування в Україні. Платежі (збори) за порушення природного середовища. Плата за забруднення. Створення ринку природних ресурсів. Екологічні програми вдосконалення ціноутворення на ринку природних ресурсів.

9. Ринок екологічних товарів та спеціальних екологічних послуг.

Сутність еколого-економічного збитку. Вартісний аналіз збитку. Фактори формування збитку і методи його оцінки. Облік факторів часу і невизначеності при проведенні еколого-економічних оцінок. Визначення екологічної ціни товарів і послуг.

10. Екологічна політика держави.

Практика реалізації концепції платного природокористування в Україні (Основи платного природокористування в Україні; збори за використання природних ресурсів; платежі (збори) за порушення природного середовища).

Теми практичних занять

1. Екологічний менеджмент як наука.
2. Природні фактори у економічній системі: еколого-економічні ефекти та фактори господарської діяльності.
3. Еколого-економічні інструменти та їх використання у менеджменті.
4. Методичні підходи до економічної оцінки природних факторів: кількісне та якісне оцінювання ресурсів навколишнього середовища, постулати ресурсокористування.
5. Вплив підприємства на навколишнє середовище. Визначення ефектів від впровадження еколого-інноваційного напрямку розвитку.
6. Екологічна оцінка матеріального виробництва. Поняття та оцінка рівня екологізації.
7. Управління сільськогосподарським підприємством та еколого-економічна ефективність навколишнього середовища.
8. Фінансово-економічні механізми використання ресурсів навколишнього середовища.
9. Ринок екологічних товарів та спеціальних екологічних послуг.
10. Екологічна політика держави.